

Idem: R. D. delegati iudices, Vt' Varmien' Caplum
ad propositam aduersus se actionem, iustissima sua causa mini-
mum confisum, dum respondere parat, cum primis omnium iuribus
beneficia ac remedia, quibus pars conuenta gaudere solet, ac donata
esse consuevit, ut supra reseruat. De illis quo potest, omni meliori
modo, via stylo, ac catione protestari. Postea ad libellum p.
fati D. Actoris respondens: excipiens ait. In eo deducta, prout
deducuntur, et relata, prout referuntur, se negare. Nam
quod initio oblato libello ponitur, Adm: R. D. Praelatis Cano-
nicis ac Vt' Caplo Varmien' probe constare, quod Mag' D. Stamis-
laus Kottka Besaurarius Terrarum Prussiae, pie defuncto G'lm'o
ac G'm'o D. Andrea Battoreo, olim Varmien' Ep'o, cuius anima in
benedictione sit, Quingue millia, Sexcentos floz Colon', contreci-
derit ac mutuo dederit, id, ut scire ipsorum nihil intererat, ita inqui-
rere etiam de illo nullatenus voluerunt; secundum id. Tria quod
nihil refert, percontari desinas. De testamento etiam, quo
G'lm'o D. Actor Alba Julia condito, praefatam antecessori suo sum-
mam p. defunctum G'lm'o D. Carlem, tanquam mutuo ab ipso acceptam
approbasse dicitur, nullam notitiam habet, et si quam haberet, exin-
de tamen G'lm'o D. Actor, qua ratione viuari in impetitione sua
possit, non apparet. Et sic nec per hoc probat, quod Vt' Caplum
ad requisitionem G'lm'o D. Besaurarii defuncti dictam summam sol-
uere tenebatur. Nam quod suppellectilem omnem G'm'orati
G'lm'o D. p. defuncti Carli in Ep'atu Varmien' repertam, & bona ipsius
propria, quibuscumq; nominibus ac titulis, ut libellus G'lm'o D. Acto-
ris habet, relicta, et ad ipsum spectantia, in potestatem suam accepe-
rit, occupauerit, et accepta distribuerit, Vt' Caplum Varmien' mini-
me concedit. Damnum etiam interesso & Expensarum, qua ad
Duodecim millia ab G'lm'o D. Actore estimantur, nihil Vt' Capm

Var² agnoscit, cum ea omnia accessoria sint, & sine suo principali non subsistant, quod nimirum principale paulo ante Jbri. D. Adori iustissime negatum est; nec soleat uel possit de Jure Canonico taxatio damnorum, miteresse et expensarum ante ipsius causa principalis discussionem et decisionem proponi aut peti; nec partis hoc sit taxare, sed Judicis, Juri: et Stil. vulgaris. Cum detrimento anima p. defuncti Jbri. D. Carli hanc à Vli. Caplo suppellectilem, cum reliquis eiusdem bonis, magno D. Creditoris praevindicio illicite & iniuste detentam esse, quod obijatur, hoc sibi Vli. Caplum ad annum reuocat, salvamq. sibi iniuriarum & calumniae actionem reservat, & reservari petit, cum ab ipso Vli. Collegio, miterecimo semp. ac celeberrimo, non solum tantum malum, sed et suspitio cuiuslibet mali, omni clero cum primis vitanda, quous tempore procul abfuerit.

Inventarium rerum ac rationis prouentuum ad Jbri. D. Carlem pertinentium, Vli. Caplum Varmien' nec habuit unquam, nec habere etiam tenebatur; cum nec Administrator uiuentis adhuc Cardinalij unquam fuerit, nec eo etiam mortuo, ipsius haeres extiterit, nec pro haerede se gesserit. Et quantum Vli. Caplum potuit omnibus rationibus et modis haereditatis praedictae (si qua fuit) commercium subterfugerit; id tantum in ijs rebus omnibus praestiterit, quod Sac. Canonibus antiquis et nouis SS. Concilio Trident. Juri: bus et consuetudinibus huius Eccliae Varmien' compellentibus consistare tenebatur; adeo, quod per ipsum facile licebat ac licuerat Jbri. ac Mag'ro D. Thesaurario praefatam adire haereditatem. Sequestrationis fructuum Adm: R. D. Praetorum Canonico: & Vli. Capli in defectum solutionis intentata petitio, etiam inanis et superuacanea est: Cum ubi nullum sit debitum, ibi nulla est solutio, & ubi nulla obligatio, ibi nulla actio, et è contra. It maximum valde est, quod id praetenditur, de quo non controuertitur.

Nam de hereditate Cardinalitia, sine de solutione crediti ex ea
 agitur, ipse hereditas ipsa quaecumque illa est, & ubicumque extat,
 sequestrari fortasse deberet, non fructus & redditus Caplares:
 qui ex bonis nemini obligatis, sed pro iam hominum libertate Ec-
 clesiae relicti, sequentibus Deo, & propius cultui proueniunt:
 Et si quidem nullo iure a quoquam exigi, multo minus sequestra-
 ri possunt. Maiorem Italia Varmien haberet causam bona
 Bressekeri ab G. H. D. Caes. empti, repetendi, cum partim ex ip-
 sis met redditibus Epatus, pecunia in illa sit illata, partim mutuo
 a locis pijs, orphans, & Hospitalibus, & Ceteris. Collegijs, Commu-
 nitatibus ipsi cum obligatione celerissima restitutionis conflata.

De summario processu, quod pars in libello misinuare videtur, hunc
 de iure; cum R. P. D. Vea decernere non possit, absq; speciali
 S. Sedis Aplice rescripto, non est quod respondeatur, cum nec
 forma Commissionis hoc habeat, et de iure Canonico terminum sub-
 stantiales iudicij, formaq; & Stylus Curia seruari debeat.
 Quibus ita, ut praemittitur, positus, Vt Caplum, cum instituta ad-
 uersus se actionis, iusta nulla causa sit, nihil quod iure ab ipso
 exigi possit, petit se ab actione instituta absolui, & partem Acta-
 rea in damna et expensas condemnari. r. r. Saluo iure ad-
 dendi, corrigendi & appellandi r. r.

11 minurda